

Offentligt anställda och deras medföljande vid utsändning inom EU/EES, Schweiz eller Storbritannien

I det här dokumentet har vi försökt samla allmän information om vad som gäller kring vård och social trygghet om du är utsänd offentligt anställd eller följer med en utsänd, inom EU/EES, Schweiz eller Storbritannien. Hör av dig till Försäkringskassan om vill veta mer kring vad som gäller för just din situation.

Varje land har sin egen lagstiftning om social trygghet. Grundregeln är att du ska omfattas av lagstiftningen i det land där du jobbar och betalar skatt.

För offentligt utsända gäller ett undantag så att de oftast fortsätter att tillhöra den svenska lagstiftningen under hela utsändningstiden eftersom de arbetar i "rikets tjänst" och därför anses ha stark förankring till svensk lagstiftning. Medföljande familj omfattas oftast också av svensk lagstiftning om social trygghet. Men eftersom regelverket utgår från varje individs unika förhållande gör Försäkringskassan en helhetsbedömning om vad som gäller just för dig.

Anmäl att du planerar att flytta utomlands

Om du planerar att flytta utomlands mer än sex månader behöver du anmäla det till Försäkringskassan genom att lämna uppgifter vid arbete, studier eller flytt utomlands på [Mina sidor på Försäkringskassans webbplats](#).

När du har anmält till oss utreder vi om du ska vara försäkrad i Sverige. Du kan bara tillhöra en socialförsäkring åt gången. Om du inte planerar att arbeta i utsändningslandet gör Försäkringskassan en EU-rättslig bosättningsbedömning. Det är ett juridiskt begrepp som inte ska förväxlas med var du fysiskt bor under utsändningstiden.

Om du inte förvärvsarbetar under utsändningstiden omfattas du som medföljande familjemedlem också normalt av svensk lagstiftning, genom din EU-rättsliga bosättning. Som familjemedlem räknas make/sambo och barn under 18 år.

Försäkringskassan gör alltid en individuell helhetsbedömning och det är därför inte helt säkert att medföljande familj anses fortsatt tillhöra den svenska lagstiftningen. Vi gör en bedömning bland annat utifrån

- vistelsens varaktighet och kontinuitet
- personens familjesituation och familjeband
- personens bostadsförhållanden
- personens avsikt
- skälen till att personen flyttat.

Därför är det viktigt att du anmäler att du planerar att följa med under utlandstjänstgöringen så att Försäkringskassan får utreda vilket lands regelverk som ska gälla.

Intyg A1, S1 och EU-kort

Intyg A1

Intyg A1 visar vilket lands lagstiftning om social trygghet inom EU/EES, Schweiz eller Storbritannien som gäller. Intyget visar också i vilket land sociala avgifter ska erläggas.

Om svensk lagstiftning om social trygghet gäller för personer som arbetar utomlands inom EU/EES, Schweiz eller Storbritannien kan Försäkringskassan utfärda intyg A1.A1 utfärdas inte till icke arbetande medföljande familjemedlemmar.

Intyg S1

Intyg S1 visar vilket land som ansvarar för en persons vårdförmåner inom EU/EES, Schweiz eller Storbritannien. Om Sverige ansvarar för en persons vårdförmåner och denne anses bosatt i ett annat land inom EU/EES, Schweiz eller Storbritannien kan Försäkringskassan utfärda intyg S1.

Intyg S1 måste godkännas och registreras i bosättningslandet för att det ska vara giltigt. Med ett registrerat intyg S1 betalar personer inte någon kostnad för vård i bosättningslandet utöver vanlig patientavgift. Resterande vårdkostnader regleras senare mellan länderna.

EU-kort

EU-kortet ger en person rätt till nödvändig vård vid tillfällig vistelse i andra EU/EES-länder, Schweiz eller Storbritannien. Det inkluderar också behandling av kroniska sjukdomar och förlossningsvård. EU-kortet kan bara användas hos vårdgivare som är anslutna till det allmänna sjukvårdssystemet. Personen betalar då samma patientavgifter som personer som tillhör socialförsäkringen i vårdlandet. Resterande vårdkostnader regleras senare mellan länderna. Om kortet saknas eller inte accepteras av vårdgivaren kan personen i stället ansöka om ersättning för sina kostnader i efterhand hos Försäkringskassan.

Om svensk lagstiftning om social trygghet gäller för personen- och således inget S1-intyg utfärdas - kan Försäkringskassan utfärda EU-kort.

Om du bedöms EU-rättsligt vara bosatt i Sverige (fortsätter att tillhöra svensk lagstiftning)

- har du fortsatt rätt till den svenska socialförsäkringen (som t ex sjukförsäkring och barnbidrag)
- har du fortsatt rätt till svensk sjuk- och tandvård
- har du rätt att få nödvändig sjukvård och tandvård i det andra landet genom att uppvisa ditt EU-kort som du beställer här
- kan du få dina vårdkostnader i det andra landet betalda av Sverige genom att begära ett förhandsbesked eller förhandstillstånd för planerad vård. Du kan också ansöka om att få utgifterna betalda i efterhand.
- är det Sverige som ansvarar för dina vårdförmåner.

Läs mer om vårdkostnader utomlands, [EU-kort och vård utomlands - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://www.forsakringskassan.se/om-oss/for-sjukvard-och-tandvard-utomlands) och [Planerad vård utomlands - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](https://www.forsakringskassan.se/om-oss/planerad-vard-utomlands)

Om du bedöms EU-rättsligt vara bosatt i det andra landet

- har du rätt till sociala förmåner och vård i det land du bor i.

Om du inte är nöjd med beslutet

Om du anser att beslutet är felaktigt kan du först begära att Försäkringskassan gör en omprövning. Det innebär att vi tar del av dina synpunkter och gör en ny prövning av ditt ärende. Vi tittar på eventuella nya underlag och allt som finns i ärendet sedan tidigare.

Vi måste få din begäran inom två månader från den dag du tagit del av beslutet. Använd blanketten [Begäran—Omprövning av beslut](#).

Om du inte är nöjd med omprövningens beslut kan du gå vidare med ärendet till Förvaltningsrätten.

Mer information

Läs mer om vad som gäller på Försäkringskassans webbplats, se [Arbeta inom EU/EES eller i Schweiz - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](#)

Du kan också ta kontakt med oss genom att ringa 0771-524 524.

Denna information ska ses som generell, hur det blir för dig behöver utredas efter hur din specifika situation ser ut.

Frågor och svar

Hur gör jag om jag behöver vård under utsändningstiden?

Om Försäkringskassan har bedömt att du EU-rättsligt fortsatt är bosatt i Sverige och alltså tillhör den svenska lagstiftningen, är det Sverige som ska stå för vården (och därmed kostnaderna för den).

Om du inte har möjlighet att resa hem för att ta del av den svenska vården kan du antingen begära att få ett förhandsbesked eller ett förhandstillstånd om att Sverige kommer att betala för den vård du planerar att få i utsändningslandet. Du kan också få vården betald i efterhand genom att visa kvitton på den vård du fått. Du ansöker enklast genom våra e-tjänster på [Mina sidor](#).

Kom ihåg att du också alltid har rätt att få nödvändig vård genom att uppvisa ditt EU-kort som du enkelt beställer här på Försäkringskassans webbplats.

Se även [EU-kort och vård utomlands - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](#)

Jag har sökt vård i landet jag vistas i och läkaren efterfrågar ett intyg S1, vad gör jag?

Om du har bedömts vara EU-rättsligt bosatt i Sverige kan du inte få ett intyg S1. Detta eftersom du då bor i samma land som ansvarar för dina vårdförmåner.

Du kan lägga ut för kostnaderna själv och ansöka om ersättning i efterhand. För planerad vård kan du ansöka om förhandstillstånd eller förhandsbesked. Läs mer om hur du gör på Försäkringskassans webbplats, se [Planerad vård utomlands - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](#)

Du har också rätt att få nödvändig vård genom EU-kortet. Se även [EU-kort och vård utomlands - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](#)